

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
3.YAPI DENETİMİ SEMPOZYUMU
5 - 6 EKİM 2013 DİYARBAKIR
SEMPOZYUM KİTABI

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
ANKARA ŞUBESİ

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
DİYARBAKIR ŞUBESİ

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında
Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde
bandrol taşıması zorunlu değildir.

3.Yapı Denetimi Sempozyumu Sempozyum Kitabı 5-6 Ekim 2013 Diyarbakır

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi
Necatibey Cad. No:57 Kızılay/ANKARA
Tel : 0 312 294 30 61-66
e-mail: imoankara@imo.org.tr
web : www.imoankara.org.tr

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi
Ali Emiri 5.Sok. Yılmaz 2000 Ap. No:5 Yenişehir/DİYARBAKIR
Tel : 0 412 223 97 82
e-mail: imodiyarbakir@imo.org.tr
web : www.imodiyarbakir.org.tr
ISBN : 978-605-01-0576-6
İMO : Oda Yayın No: E/14/01

Tasarım - Baskı
Ses Reklam ve Matbaacılık Ltd. Şti.
Ayten Sk. 28/7 Tandoğan - ANKARA
Tel: +90 312 215 62 00 - Fax: +90 312 215 61 81
ses@sesreklam.net - www.sesreklam.net

SEMPOZYUM PROGRAMI

1.GÜN 5 EKİM CUMARTESİ:

09.00 - 09.30: Kayıt

09.30 - 10.00: Açılış Konuşmaları

10.00 - 11.00: Sunumlar

Erhan KARAESMEN
Altok KURŞUN

11.00 - 11.15: Çay - Kahve Arası

11.15 - 13.30: **PANEL OTURUM**

Yapı Denetim Sürecine Yönelik Sistemik Yaklaşım Önerileri
Hüseyin KAYA (Yapı Denetim Kuruluşları Birliği Gen.Bşk.)
Murat Akın BİNGÖL (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı)
Ali Rıza YÜCEL (Hukukçu-İnş.Müh.)
Şükrü ERDEM (İMO 2.Başkanı)
Mustafa BAYGELDİ (TMMOB Yapı Den.Çalışma Grubu Bşk.)
Ahmet AKKOL (İl Özel İdaresi)
Mustafa TEMEL (Diyarbakır Çevre ve Şehircilik İl Md.)
Abdullah SEVİNÇ (Diyarbakır Büy.Bel.Gn.Sek.Yrd.)
Nimet TAŞ (Bağlar Belediyesi Bşk.Yrd.)
Recep KARAHAN (Diyarbakır YDK Temsilcisi)

13.30 - 14.30: Yemek Arası

14.30 - 16.00: **1. OTURUM**

Oturum Başkanı: **Canan TAŞDEMİR** (İTÜ)

Çağrılı Bildiri: Çelik Yapılarda Kalite Kontrol ve Denetim
Mustafa ÇOBANOĞLU

Davranış Düzensizliğinin Van Depremindeki Yansımaları ve
Güçlendirmede Yapı Davranışının Düzeltilmesi
Hüseyin TEKEL

Mevcut Yapı Stoğunun Deprem Performansının Belirlenmesi
Üzerine Genel Bir Değerlendirme
Hamide TEKELİ - K.Tuğçe ERKAN - Hakan DİLMAÇ - Fuat DEMİR

Yapı Denetim Sürecine Yönelik Sistemik Yaklaşım Önerileri
A.Cumhur KOCALAR

Bakanlık-Belediye-Müteahhit Üçgeninde Yapı Denetim Sorunsalı
Erdoğan BALCIOĞLU

16.00 - 16.15: Çay-Kahve Arası

16.15 - 17.45: **2.OTURUM**

Oturum Başkanı: **Mustafa SELMANPAKOĞLU** (*İMO Onur Kurulu Üyesi*)

Çağrılı Bildiri - Yapılarda Laboratuvar Uygulamaları
Murat DOĞAN

Yapı Denetim Kanununda Meslek Etiği İhlalleri
Osman KARA - Fatih SAKA - Hikmet KAPLAN - Turgay YULU

Yapı Denetim Kuruluşlarının İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Açısından Sorumlulukları
Hilal MEYDANLI ATALAY - Serkan ENGİN

Türkiye'de Yapı Denetimin Denetimi
Osman KARA

2.GÜN- 6 EKİM PAZAR:

09.30 - 11.00: **3.OTURUM**

Oturum Başkanı: **Özgür DEĞERTEKİN** (*Dicle Üniv.*)

Çağrılı Bildiri:
Normal ve Lifli Beton Karışımlarının Performansa Dayalı Tasarımı
Mehmet Ali TAŞDEMİR (*İTÜ*)

Yapı Denetim Kuruluşlarının İstihdama Katkısı
Hilal MEYDANLI ATALAY - Serkan ENGİN

Prefabrik Betonarme Yapılarda Denetim ve TSEK 118 Yaklaşımının Değerlendirilmesi
Ahmet BAL - Huzur DEVECİ

Yapı Denetiminde Betonun Yeri
Seray KAYA - Hüseyin KAYA - İsmail Özgür YAMAN

Beton Kalitesinin Yapı Denetimi Kapsamında Denetlenmesi
İdris BEDİRHANOĞLU - Sultan ERDEMLİ GÜNASLAN

11.00-11.15: Çay - Kahve Arası

11.15-12.45: **4.OTURUM**

Oturum Başkanı: **A.Halim KARAŞİN** (*Dicle Üniv.*)

Çağrılı Bildiri: Kentsel Dönüşüm Kapsamında Binaların Bölgesel Risk Dağılımının Belirlemesi Pera Yöntemi

TÜRKİYE'DE YAPI DENETİMİN DENETİMİ

Özet

Türkiye'de yapı denetimi, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanuna dayalı olarak, Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile çalışan ve münhasıran yapı denetimi ile uğraşan tüzel kişiliğe sahip Yapı Denetim Kuruluşları tarafından yapılmaktadır. Kanunun uygulanmasında Yapı Denetim Kuruluşlarının işlem ve faaliyetlerini denetleme yetkisine sahip Çevre ve Şehircilik Bakanlığı adına İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri düzenli denetimler yapmaktadır, ihbar ve şikayetleri değerlendirilmektedir. İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerinde, yapı denetimle ilgili tüm işlemleri Yapı Denetim Şube Müdürlükleri yürütmektedir. Yapı Denetim Kuruluşlarının faaliyetlerini denetleme görevini Yapı Denetim Şube Müdürlükleri bünyesinde kurulan Yapı Denetim Çalışma Birimleri yürütmektedir. Yapı Denetim Çalışma Birimleri mevzuat gereği her yıl Yapı Denetim Kuruluşlarına en az altışar şantiye ve ikişer büro denetimi yapmaktadır.

Yapı Denetim Kuruluşlarının kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak görevlerini yürütmelerini temin üzere inceleme, araştırma ve bilgilendirme faaliyetlerinde bulunmak, yapı denetim kuruluşlarının faaliyetlerini inceleyerek sonuçlarını Yapı Denetim Komisyonuna bildirmek gibi görevleri olan Yapı Denetimi Çalışma Birimlerinin bünyesinde yer aldığı Yapı Denetimi Şube Müdürlükleri, iş yükü ve ilin durumundan bağımsız olarak her ilde bir tane bulunmaktadır. Tüm illerde yapı denetimiyle ilgili faaliyetlerin yönetimi bir şube müdürü tarafından yönetilmektedir. İllerin nüfusları ve illerde ki yapı denetimine tabi yapı alanları bir biriyle kıyaslandığında bu yapılanmanın yanlış, amaca ulaşmada yetersiz olduğu kolayca anlaşılır.

Bu çalışmada, örnek olarak seçilen yedi ilde, Yapı Denetimi Çalışma Birimlerinden yapılabilecek denetim etkinliği karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Örnek illerde Yapı Denetimi Kuruluşlarının denetimini yapan Yapı Denetimi Şubelerinin personel sayısı, ilde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşu sayısı, ceza alan Yapı Denetim Kuruluşu sayısı, il nüfusu ve İlde yapı denetimi kapsamında yapımı devam eden yapı alanları oransal olarak karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmada çıkan sonuçlar da dikkate alınarak, Tüm ülkede dengeli ve daha etkin denetim için önerilerde bulunulmuştur.

Giriş

Can ve mal güvenliğini teminen, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak amacıyla çıkarılan Yapı Denetimi Kanunu, bazı yapılar hariç olmak üzere, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsamaktadır.

4708 Sayılı Yapı Denetimi Kanunu Türkiye’de yapıların denetimini, kontrol edilmeyen, kaydı tutulmayan, düzeyi ölçülmeven ve kişilerin inisiyatifinde bir iş olmaktan çıkarmıştır. Kanun yapı denetimi görevini, münhasıran yapı denetimi görevini yapan, yapı denetim kuruluşlarına vermiştir.

4708 Sayılı Yapı Denetimi Kanunu kapsamında denetlenen tüm işlerle ilgili tüm işlemler, Ulusal Yapı Denetim Sistemi (UYDS) ile kayıt altına alınmaktadır. UYDS ile, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında aldığı izin belgesi ile yapı denetimi görevi yapan, yapı denetim kuruluşlarının tüm denetim faaliyetleri kayıt altına alınmaktadır. Ayrıca, 4708 Sayılı Yapı Denetimi Kanunu kapsamında bakanlıktan aldığı onayla deney yapan laboratuvarların da faaliyetleri kayıt altına alınmaktadır. Böylece yapı denetimle görevli tüm kuruluşlar ve personellerinin faaliyetleri kayıt altına alınmaktadır.

Denetimle ilgili faaliyetlerin kayıt altına alınması, denetim faaliyetini yürüten kişi ve kuruluşların keyfi davranmasını engelleyerek denetim faaliyeti kalitesinin kabul edilebilir düzeyin altına düşmesini büyük ölçüde engellemektedir. Fakat, denetlenen yapılarla ilgili UYDS’ne bilgi girişinin büyük bölümü yapı denetim kuruluşları ve onaylı laboratuvarlar tarafından yapılmaktadır.

Ticari kuruluş olan yapı denetim kuruluşları ve onaylı laboratuvarların faaliyetleri ve UYDS’de ki veri girişleri Kanun gereği kontrol edilmektedir. Yapı denetim kuruluşlarının faaliyetleri ilgili idareler tarafından, yapı üzerinden yapılmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ise yapı denetim kuruluşlarını tüm denetim faaliyetleri üzerinden denetlemektedir. Can ve mal güvenliğini teminen yürütülen bir faaliyet olması nedeniyle, yapı denetimi faaliyetlerinin titizlikle yürütülmesi ve titizlikle kontrol edilmesi gerekmektedir.

Yapı Denetimi Kanununun 8. maddesine göre, Bakanlık, bu kanunun uygulanmasında yapı denetim kuruluşlarının işlem ve faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir. Yapı Denetimi Kanununa dayanılarak hazırlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde bakanlığın ve ilgili idarelerin denetimle ilgili görev ve sorumlulukları hükme bağlanmıştır.

İlgili İdare Denetimleri

Yapı Denetimi Kanununa dayanılarak hazırlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin “Görev ve Sorumluluklar” başlıklı ikinci bölümünde yer alan 4. Maddesinde “İlgili idarenin görev ve sorumlulukları” hükme bağlanmıştır.

Denetimle ilgili olarak;

1. İlgili idare, Kanun ve ilgili mevzuat ile belirlenen görevlerini mevzuatta gösterilen süreler içinde tam ve zamanında yerine getirmek zorundadır.

2. Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni belgesini düzenleyen ilgili idare görevlileri, görevlerinin gereği gibi yerine getirilmemesinden doğan her türlü yapı kusurundan ve böylece meydana gelen zararlardan dolayı, tabi oldukları mevzuat çerçevesinde sorumludurlar.

3. Yapı ruhsatı müracaatına esas olan ve ilgili yapı denetim kuruluşunun uygun görüş verdiği belgeler incelenerek, eksiklik veya yanlışlık bulunmuyor ise yapı ruhsatı düzenlenir.

4. Yapıda tespit edilen eksiklikler veya o yapıdan sorumlu bulunan denetçi mimar ve mühendis, kontrol veya yardımcı kontrol elemanlarının görevinden ayrılması gibi nedenlerle, yapı denetim kuruluşunun talebi üzerine ilgili idarece inşaat durdurulur. Faaliyeti durdurulmuş inşaatta eksikliklerin giderilmesi durumunda, inşaatın devamına izin verilir.

5. İnşaatın tamamlanmasını müteakiben tanzim edilen iş bitirme tutanağı ilgili idarece incelenerek, on beş iş günü içinde onaylanır veya var ise eksikliklerinin neler olduğu belirtilerek, giderilmesinin gerektiği yazılı olarak bildirilir. Eksikliklerin giderilmesinden sonra verilen iş bitirme tutanağı iki iş günü içinde onaylanır.

İlgili idarenin görev ve sorumluluklarına bakıldığında yapının denetlenmesi sürecinde ilgili idarelere önemli denetim görevleri düşmektedir. İlgili İdareler, ruhsat aşamasında projelerin, yapım aşamasında ise inşaatın eksiksiz yapılmasını kontrol etmek ve ilgili evrakı almak sorumluluğunu taşımaktadır.

Belediyeler, ruhsat verme işleminden başlayarak yapının iskan ruhsatı alması aşamasına kadar tüm işlemleri Ulusal Yapı Denetim Sisteminde denetleme yetkisine sahiptir. Bu sistem üzerinden yürütülen tüm işlemler kayıt altına alınmaktadır. İlgili idareler ruhsat verdikleri yapıların hangi aşamada olduğunu bu sistemden izleyebilmektedirler. Yapı Denetim Kuruluşlarına hak edişleri, UY-DS'de ve şantiyede hata olmadığına kontrol edilmesi üzerine ödenmektedir.

Bakanlık Denetimleri

Yapı Denetimi Kanununa dayanılarak hazırlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin dördüncü bölüm altındaki 20 Maddede, il müdürlükleri bünyesinde görev alan teknik elemanlardan teşkil edilen yapı denetimi çalışma birimlerinin görev ve yetkilerinde, yapı denetim kuruluşlarının faaliyetlerini inceleyerek sonuçlarını İl Yapı Denetim Komisyonuna bildirmek, hükmü yer almaktadır. Bu hüküm gereği Yapı Denetim Kuruluşları, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından denetlenmektedir.

17 Şubat 2011 tarih ve 741sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yazısı gereği, kanun kapsamında Bakanlıkça izin belgesi verilmiş laboratuvarların denetimlerinin yapılmasını teminen; izin belgesi verilmesi, ara denetimler ve kısmi denetimler dahil her türlü laboratuvar incelemeleri için değerlendirme heyetleri oluşturulmuştur. Laboratuvarlar söz konusu yazı doğrultusunda kurulan heyetler tarafından denetlenmektedir.

Denetim Düzeyi

Yapı Denetim Kuruluşlarının denetlediği yapılarla ilgili iş, işlem ve evrakların kontrolünü yapan İlgili İdarelerin yapı denetim birimleri ile ilgili yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Herhangi bir kural ve sınırlama olmaması, bu birimlerin büyüklük ve yapısının yerel yöneticilerin anlayış ve inisiyatifine kalmasına sebep olmaktadır. Bu durum, bazı ilgili idarelerin bu birimler yeterli miktar

ve vasıfta eleman vermemesine yol açarak denetimlerin ya yetersiz yapılmasına ya da hiç yapılmadığı halde formalitesinin tamamlanması için yapılmış gibi gözükcek şekilde davranılmasına neden olmaktadır. Özellikle personel sayısı yetersiz ilgili idarelerde, yapı denetimi biriminde vasıfları yapı denetimle ilgili işlemleri yürütmeye yetmeyecek personeller tarafından yürütülmeye çalışılmaktadır. Bazı ilgili idarelerde ise yapı denetimi biriminde sayıca yetersiz personel istihdam edilmektedir. Öyle ki; bazı ilgili idareler, inşaatla ilgili olmayan tek bir personelle tüm yapı denetim işlerini yürütmeye çalışmaktadır.

İllerde Yapı Denetim Kuruluşlarınca yürütülen yapı denetim faaliyetlerini denetlemek üzere Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri bünyesinde Yapı Denetimi Şube Müdürlükleri kurulmuştur. Denetimler, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin dördüncü bölüm altındaki 20. maddesinin 1. fıkrasına göre oluşturulan ve il müdürlükleri bünyesinde görev yapan İl Yapı Denetimi Çalışma Birimleri tarafından yapılmaktadır. İl Yapı Denetimi Çalışma Birimleri hakkında, Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin 20. Maddesi 2. fıkrasına göre “İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü, bu görevlerin yürütülmesi için personelin eğitimi ve gerekli donanımın sağlanması da dâhil olmak üzere gereken her türlü tedbirleri alır.” hükmü bulunmaktadır. Geniş bir ifade kullanılan bu hükümden de anlaşılacağı gibi, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinde faaliyet gösteren yapı denetim çalışma birimleri ile ilgili de yeterli, net ve bağlayıcı yasal bir düzenleme bulunmamaktadır.

Ayrıca İl Yapı Denetim Birimlerinin bünyesinde bulunduğu Yapı Denetimi Şube Müdürlüğü içinde yeterli sınırlayıcı düzenleme bulunmamaktadır. Gerek Yapı Denetim Şubesi, gerekse İl Yapı Denetimi Çalışma Birimi illerde idarecinin görüş, şart ve inisiyatifine bırakılmıştır. Bu durum, bazı illerde personel ve iş yoğunluğuna bağlı olarak Yapı Denetimine gereken önemin verilmesini olumsuz etkileme riski taşımaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının teşkilat yapısında, Yapı Denetimi Şube Müdürlüğü sayısı ilin şartlarına bakılmaksızın tek bir tane olarak düzenlenmiştir. Türkiye’de iller arası farklılıkların boyutları düşünüldüğünde bu teşkilat yapısının yanlışlığı kolayca anlaşılabilir. İller arası farklılıkların, 4708 Sayılı Kanun kapsamında (inşaat alanına ve il nüfusuna bağlı olarak) belirlenen Yapı Denetim Kuruluşu sayısına paralel olduğu düşünüldüğünde, bu teşkilat yapısıyla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin ne kadar etkin, verimli ve standart denetim yapabileceği konusunda tereddütler oluşmaktadır.

İller arasında büyük uygulama farklılıkları bulunduğu illerdeki Yapı Denetim Şubesinde görevli personel sayılarından kolayca anlaşılabilir. Farklı nüfus sayısına sahip ve farklı coğrafi bölgelerden seçilmiş örnek yedi ilin 2012 yılında ki nüfusları, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü toplam personel sayıları, Yapı Denetimi Şube Müdürlüklerinde görevli personel sayıları ve İlde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşu sayısı Tablo 1’de verilmiştir. Ayrıca illerde 2012 yılında, Yapı Denetim Şubelerde görevlendirilen personel sayısının il müdürlüğündeki toplam personel sayısına ve ilde faaliyet gösteren Yapı Denetimi Kuruluşu sayısına oranları da verilmiştir.

Tablo.1 Bazı illerde 2012 yılı için Yapı Denetimi Şube Müdürlüğü personel sayısı verileri

	2012 yılında Toplam İl Nüfusu	2012 yılında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünde görevli toplam personel sayısı	2012 yılında Yapı Denetim Şubede görevli personel sayısı	2012 yılında İlde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşu sayısı	Yapı Denetim Şubede görevlendirilen personelin il müdürlüğünde ki toplam personel sayısına oranı	Yapı Denetim Şubede görevlendirilen personel sayısının Yapı Denetim Kuruluşu sayısına oranı
Ankara	4 965 542	405	20	193	4,94	0,10
Ardahan	106 643	33	7	1	21,21	7,00
Diyarbakır	1 592 167	232	13	26	5,60	0,50
İstanbul	13 854 740	374	33	373	8,82	0,09
Kayseri	1 274 968	122	11	28	9,02	0,39
Muğla	851 145	107	4	17	3,74	0,24
Trabzon	757 898	227	34	16	14,98	2,12
Ortalama	3 343 300 214 17 93 10 1	214	17	93	9,76	1,49

Tablo 1'den görüldüğü gibi, İllerde Yapı Denetimi Şube Müdürlüklerinde görevlendirilen personel sayıları ve toplam personel sayılarına oranları arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır. Tablo, İl Müdürlüklerinin Yapı Denetime verdikleri önem ya da imkanlarının boyutu açısından fark olduğunu düşündürmektedir. Diğer yandan, Yapı Denetim Şubede görevlendirilen personel sayılarının Yapı Denetim Kuruluşu sayılarına oranları arasında da fark bulunmaktadır. İncelenen illerin ortalaması 1,49 olurken en düşük oran İstanbul'da 0,09 ve en büyük oran ise 21,21 olarak Ardahan'da gerçekleşmektedir.

Her Yapı Denetim Kuruluşuna Yapı Denetim Çalışma Birimleri tarafından yılda en az 6 şantiye ve 2 büro denetimi yapılması mevzuatta düzenlenmiştir. İllerde faaliyet gösterebilecek Yapı Denetim Kuruluşu sayısının, her 20.000 kişiye bir Yapı Denetim Kuruluşu olacak şekilde düzenlendiği düşünüldüğünde İstanbul, Ankara vb. iller gibi nüfusun fazla ve Yapı Denetim Şubesinde çalışan personelin az dolayısıyla personel oranının düşük olduğu illerde denetimin formaliteden öteye gidemeyeceği kolayca anlaşılabilir. Kaldı ki tek bir Yapı Denetim Şube Müdürünün bu kadar denetimi planlamasının, yürütmesinin, ve kontrol etmesinin imkansızlığı açıktır.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada Türkiye’de yürütülen Yapı Denetimi faaliyetlerinin denetimi incelenmiştir. Yapı denetim kuruluşlarını denetleyen İlgili İdarelerin ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının illerde ki denetim mekanizması, denetimden görevli personel sayıları ve denetime yeterli olabilirliği incelenmiştir. Bu inceleme, ilgili idareler açısından genel, bakanlık açısından örnek 7 il üzerinden yapılmıştır.

İnceleme neticesinde özellikle yapının ve denetim evrakının incelenmesinden sorumlu ilgili idarelerin, Yapı Denetim Biriminde görevli personelleriyle ilgili mevzuatın net ve yeterli olmadığı düşünülmüştür. Mevzuattaki yetersizliğin ilgili idarelerin inisiyatifine bıraktığı personel sayısı ve nitelikleri konusunun, kaliteli ve standart yapı denetimi yapılmasının önünde bir engel olduğu düşünülmüştür. Yapı denetim sisteminin esas denetçisi konumunda olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığının mevzuattan ve teşkilat yapısından kaynaklanan önemli zayıflıkları bulunduğu düşünülmüştür. Bu zayıflıkların uygulamaya da yansıdığı incelenen yedi örnek ilin verilerinden anlaşılmıştır.

Türkiye’de daha iyi bir yapı denetim sistemi oluşması için, mevzuatta ve uygulamada, ilgili idarelerin ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin teşkilat yapılarının yeniden düzenlenmesine ve yapı denetimle ilgili birimlerde görevlendirilecek personellerin vasıf ve sayılarının yönetmelikle düzenlenmesi gerektiği düşünülmüştür.

İlgili idarelerde, yapı denetim birimlerinin müstakil oluşturulması, can ve mal güvenliği amaçlandığından bu amaca ulaşmada yapı taşıyıcı sisteminin en önemli paya sahip olmasından dolayı, birimde en az bir inşaat mühendisi istihdam edilmesinin zorunlu hale getirilmesi gerekmektedir. İlgili idarelerin yapı denetim birimlerinde, 50.000 nüfusa kadar en az üç, 50.000 nüfustan sonra her 50.000 nüfus için bir kişi daha olacak şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinin teşkilat yapılarının Yapı Denetim Şubeleri açısından il nüfusuna bağlı olarak yeniden düzenlenmesine ihtiyaç bulunduğu açıktır. İl nüfusu çok fazla olan illerde birden fazla Yapı Denetim Şube Müdürlüğü kurulmasının, ihtiyacı karşılama açısından gerekli olduğu düşünülmüştür. Öneri olarak, 1.000.000 nüfusa kadar bir, 1.000.000 nüfustan sonra ki her 3.000.000 nüfus için bir Yapı Denetim Şubesi daha olacak şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmüştür. Ayrıca, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri yapı denetim şubelerinde çalışan personel sayısının da, ilk 400.000 nüfus için en az dört, 400.000 nüfustan sonra her 100.000 nüfus için bir kişi daha olacak şekilde düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.